

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **M. H.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 9. 2016, č. j. DSH/12553/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 1. 2018, č. j. 17 A 109/2016 – 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 9. 2016, č. j. DSH/12553/16 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto blanketní odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Plzně, Odbor správních činností, oddělení dopravních přestupků (dále jen „magistrát“ či „správní orgán prvního stupně“) ze dne 9. 8. 2016, č. j. MMP/188947/16, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), pro porušení § 18 odst. 4 téhož zákona, kterého se dopustil tím, že dne 14. 4. 2016 v době okolo 19:09 hodin řídil motorové vozidlo BMW RZ X v Plzni na vozovce pozemní komunikace v ulici Zborovská, v blízkosti budovy č. p. 2, v místě, kde je nejvyšší dovolená

rychlost stanovena na 50 km/h, přičemž mu byla Městskou policií Plzeň silničním radiovým rychloměrem AD9C naměřena, při zvážení možné odchylky měřícího zařízení +3 km/h, rychlost jízdy 63 km/h, čímž překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou v obci o méně než 20 km/h. Za spáchání tohoto přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 2000 Kč a náhrada nákladů řízení ve výši 1000 Kč.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce dne 21. 11. 2016 u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) žalobou, jíž se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

[3] V žalobě namítal, že správní orgán porušil zákaz dvojího přičítání téhož, neboť překročení nejvyšší dovolené rychlosti mu přičetl jednak jako naplnění znaku skutkové podstaty přestupku, ale taktéž jako přitěžující okolnost. Žalobce rozporoval posouzení skutečnosti, že se dopustil přestupku ve večerních hodinách, jako přitěžující, nikoliv jako polehčující okolnosti. Dále vytýkal správnímu orgánu nesprávné hodnocení záznamu o dřívějším přestupku obdobného charakteru. Správní orgán také neuvedl, jak hodnotil zavinění, a dospěl k závěru o adekvátnosti zvolené sankce. Žalobce dále pochyboval o tom, že měření rychlosti bylo provedeno v souladu s návodem k obsluze rychloměru, neboť namítal, že měření bylo provedeno v zatáčce. Měl za to, že bylo porušeno i pravidlo, podle něhož obecní policie měření rychlosti vozidel vykonává výhradně na místech určených policií a postupuje v součinnosti s ní. Správní orgán taktéž nevysvětlil nepřiměřenost důvodů, pro které žalobce údajně spoléhal na to, že neohrozí zájem chráněný zákonem. Nakonec žalobce namítal, že ve výroku prvostupňového rozhodnutí absentuje uvedení bodového postihu.

[4] Krajský soud shledal žalobu nedůvodnou a zamítl ji.

[5] Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že není porušením zásady dvojího přičítání téže skutečnosti, pokud správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí zohlednil při stanovení sankce závažnost konkrétního přestupku. Přestupek byl v dané věci hodnocen jako závažnější, neboť s vyšší rychlostí se prodlužuje brzdná dráha, což může ohrozit bezpečnost silničního provozu a jeho účastníky. Krajský soud se s hodnocením správního orgánu ztotožnil, neboť je dle něj zřejmé, že byla zhodnocena závažnost přestupku v této věci, kdy k překročení povolené rychlosti došlo ve vztahu k dané skutkové podstatě přestupku ve vyšší míře, a to o 13 km/h.

[6] Za nesprávné nepovažoval krajský soud ani posouzení doby spáchání přestupku (v podvečer okolo 19. hodiny) jako přitěžující okolnosti, neboť v daném případě ke spáchání přestupku došlo v místě, kde i v tuto dobu lze předpokládat zvýšené množství účastníků silničního provozu, zejména s ohledem na provoz MHD.

[7] Krajský soud dále konstatoval, že z výpisu z evidenční karty řidiče ze dne 3. 5. 2016, která je součástí správního spisu, je zřejmé, že se žalobce dne 13. 12. 2013 dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, v důsledku porušení § 18 odst. 4 téhož zákona, když byla žalobci naměřena rychlost v obci 73 km/h. Krajský soud proto naznal, že závěr správního orgánu prvního stupně o recidivě žalobce je správný a má oporu ve správním spise.

[8] Krajský soud dal žalobci za pravdu, že v odůvodnění rozhodnutí správních orgánů absentuje bližší odůvodnění nedbalosti jako vědomé. Nicméně v samotném výroku o vině je konstatováno, že byl spáchán přestupek z nedbalosti vědomé, což je v souladu s ustanovením § 77 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, účinného do 30. 5. 2017 (dále jen „zákon o přestupcích“). Krajský soud zkoumal, zda bližší neodůvodnění

pokračování

míry nedbalosti mohlo mít vliv na nezákonnost výroku o sankci, přičemž dospěl k závěru, že dílčí nedostatek v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí ohledně míry zjištěné nedbalosti nemohl způsobit nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, neboť je zřejmé, že forma zavinění nebyla ve výši sankce zohledněna ani jako okolnost přitěžující, ani jako polehčující. Nadto krajský soud žalobci připomenul, že se jedná o námitku, kterou, pokud ji považoval za zásadní, mohl a měl namítat již v odvolání.

[9] Krajský soud shrnul, že správní orgán prvního stupně přihlédl při ukládání sankce k zákonným kritériím stanoveným v § 12 odst. 1 zákona o přestupcích. Zejména bylo přihlédnuto k recidivnímu jednání žalobce a přitěžující okolností je i skutečnost, že k němu došlo v místě, kde je provozována MHD, a dále také k překročení rychlosti vyšší měrou. Jako polehčující okolnost bylo pak zkonstatováno, že nedošlo k nevratným následkům v důsledku protiprávního jednání žalobce. Žalobci byla uložena sankce v polovině hranice zákonné sazby, což je dle názoru krajského soudu akceptovatelné a zákonné i bez zohlednění konkrétní míry nedbalosti.

[10] Krajský soud na základě doplnění dokazování o listinu Městské policie – služebny Plzeň-Bory ze dne 22. 3. 2016, ze které vyplývá, že ve dnech 1. 4. 2016 až 30. 4. 2016 byli strážníci městské policie oprávněni k měření rychlosti vozidel na vybraných úsecích města Plzeň, k čemuž bylo řádně vydáno souhlasné stanovisko Krajského ředitelství Policie Plzeňského kraje, usoudil, že k porušení § 79a zákona o silničním provozu v daném případě nedošlo.

[11] Okolnost, že ve výroku rozhodnutí nebyl uveden bodový postih, nepředstavuje dle krajského soudu nezákonnost, neboť ten není ukládán v řízení o přestupku jako sankce, nýbrž vzniká ze zákona právní mocí rozhodnutí o přestupku a správní orgán odlišný od správního orgánu projednávajícího přestupek zaznamenává bodový postih jako administrativní opatření.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[12] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jako „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které navrhl rozhodnutí zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[13] Stěžovatel tvrdí, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku uložení sankce v rozporu se zásadou zákazu dvojího přičítání téže skutečnosti, když vyjádřil názor, že spáchaný přestupek je závažnější, neboť stěžovatel překročil rychlost o celých 13 km/h a proto je na místě jej nejen potrestat za spáchaní přestupku, ale sankci ještě navýšit, neboť takové překročení rychlosti výrazně prodlužuje brzdnou dráhu. Stěžovatel se však domnívá, že jde o typický příklad dvojího přičítání téže skutečnosti, neboť nejprve je skutečnost, že překročil rychlost o 13 km/h, přičítána v jeho neprospěch, když je rozhodováno o tom, zda vůbec spáchal přestupek, či nikoliv (tj. zda naplňuje znaky dané skutkové podstaty), následně je podruhé ještě v rámci sankčního rozmezí pro danou skutkovou podstatu přičítána tatáž skutečnost opakovaně v neprospěch stěžovatele, když představuje důvod, pro který je ukládána vyšší sankce. Dle přesvědčení stěžovatele tak jde o jednoznačné porušení zásady zákazu dvojího přičítání, neboť delší brzdná dráha je nevyhnutelný fyzikální následek jízdy vyšší rychlostí. K tomu též odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2016, č. j. 2 As 161/2016 - 52.

[14] Stěžovatel se dále neztotožnil ani s hodnocením krajského soudu, že přitěžující okolností je, že k přestupku došlo ve večerních hodinách. Stěžovatel totiž tvrdí, že ve večerních hodinách je provoz nižší, a tedy by se mělo jednat spíše o okolnost polehčující. Stěžovatel upozorňuje, že v polovině dubna je v 19 hodin ještě světlo, přičemž tvrdí, že jde o skutečnost obecně známou, nicméně z opatrnosti přikládá tabulku západu slunce, kterou vydal Úřad pro civilní letectví.

Dle této tabulky nastává v Karlových Varech (místu nejbližze měřenému Plzni) „občanský soumrak“ v 20:35 hodin SEČ, přičemž je při něm ještě taková viditelnost, že je možné venku číst knihy či hrát míčové hry bez umělého osvětlení, neboť slunce teprve začíná zacházet za obzor. Stěžovatel má za to, že krajský soud aproboval rozhodnutí, které nemá oporu ve spise, protože v řízení nebylo nijak prokázáno, že by právě po 19. hodině večerní bylo možné předpokládat zvýšené množství účastníků silničního provozu a vyšší provoz MHD. Naopak je dle stěžovatele skutečností obecně známou, že po sedmé hodině večerní již MHD nejezdí tolik frekventovaně a i provoz na pozemních komunikacích bývá slabší. Správní orgán si proto dle stěžovatele vytvořil přítěžující okolnost, kterou nijak neprokázal, a která se přičí rozumnému a racionálnímu vnímání světa.

[15] Stěžovatel uvádí, že zavinění je součástí subjektivní stránky přestupku, a není-li prokázáno zavinění, není prokázána ani subjektivní stránka přestupku. Stěžovatel má za to, že krajský soud správně posoudil, že správní orgán neprokázal zavinění, avšak nesprávně vyhodnotil, zda tato vada mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Stěžovatel tvrdí, že rozhodnutí, které neobsahuje řádné a přezkoumatelné odůvodnění znaků skutkové podstaty, je nepřezkoumatelné, a jako takové jej má soud vždy zrušit. Dále stěžovatel namítá, že vytýkaná vada mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť má právo, aby v případě, kdy by spáchal přestupek z nedbalosti nevědomé, byl uznán vinným ze spáchání přestupku v této formě zavinění, nikoliv ve formě přísnější. Taktéž dle stěžovatele mohla mít vytýkaná vada vliv na uloženou sankci, neboť správní orgán formu zavinění nehodnotil ani jako přítěžující, ani jako polehčující okolnost, přitom je nepochybné, že v případě, kdy by správní orgán dospěl k závěru, že přestupek byl spáchán „jen“ ve formě nevědomé nedbalosti, tak by se jednalo o okolnost polehčující. Lze tedy shrnout, že stěžovatel je toho názoru, že správní orgán neprokázal spáchání přestupku ve formě zavinění nedbalosti vědomé, protože se jedná o takovou vadu, pro kterou bylo nutné správní rozhodnutí zrušit, neboť jednak nebylo prokázáno naplnění znaků skutkové podstaty, a zároveň tato vada mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, jakož i na výrok o sankci. V této věci stěžovatel odkazoval na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 3. 2018, č. j. 28 A 15/2016 - 46.

[16] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nesouhlasí s argumenty, které jsou v ní uvedeny, zcela setrvává na svém vyjádření ke správní žalobě a ztotožňuje se se závěry krajského soudu v napadeném rozsudku. Stěžovatelovy námítky nenasvědčují dle žalovaného k tomu, že by kasační stížnost měla být důvodná, a proto navrhuje, aby bylo rozhodnuto tak, že se podaná kasační stížnost zamítá.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[18] Kasační stížnost není důvodná.

[19] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, v tomto případě žádnou z vad zakládajících nepřezkoumatelnost, ať již pro nesrozumitelnost nebo pro nedostatek důvodů.

pokračování

[20] Nejvyšší správní soud předně považuje za nezbytné připomenout, že stěžovatel veškeré své skutkové a právní námitky formuloval až v řízení před správními soudy. Stěžovatelem podaný odpor proti příkazu magistrátu, stejně jako následné odvolání proti jeho rozhodnutí, neobsahovaly žádné odvolací důvody, věcné hmotněprávní ani procesněprávní námitky. Stěžovatel tak veškeré své připomínky k rozhodnutí prvostupňového správního orgánu poprvé předestřel až ve správní žalobě.

[21] K otázce nových skutečností v oblasti přestupků, které jsou poprvé tvrzeny až v řízení u krajského soudu, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 - 71, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 3577/2017 (všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz) uvedl, že „je plně v souladu se zásadou plné jurisdikce, aby žalobce ve věcech správního trestání v řízení před krajským soudem použil i taková žalobní tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový a právní stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které dříve neuplatnil v řízení o přestupku před správními orgány. Skutečnost, že obviněný z přestupku byl v řízení před správními orgány zčásti nebo zcela pasivní, automaticky neznamená, že jeho tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový a právní stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které jako žalobce poprvé uplatnil až v řízení před krajským soudem, jsou bez dalšího nepřijatelné“. Rozšířený senát však v tomtéž rozhodnutí pokračoval konstatováním, že „krajský soud však na základě skutkového a právního stavu věci, který je dle § 75 odst. 2 s. ř. s. povinen v mezích žalobních bodů přezkoumat, může tato žalobní tvrzení sledovat irelevantními nebo nevěrohodnými, a důkazní návrhy k jejich prokázání odmítnout jako nadbytečné (§ 52 odst. 1 s. ř. s.). Tyto své závěry musí krajský soud náležitě odůvodnit.“ K zodpovězení otázky, za jakých okolností jsou nová skutková tvrzení a návrhy nových důkazů přípustné, pak rozšířený senát uvedl, že „v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí je krajský soud povinen zkoumat, zda správní orgány bez ohledu na způsob obhajoby obviněného v řízení o přestupku dostaly své povinnosti zjišťovat stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Pokud krajský soud zjistí, že správní orgány takto nepostupovaly, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil. To může učinit porovnáním s důkazy již provedenými v řízení před správními orgány, zopakováním důkazů již provedených nebo provedením důkazů nových. Jsou-li nedostatky ve zjištění skutkového stavu takového rozsahu, že jejich odstranění by znamenalo nabrazovat činnost správních orgánů soudem, uloží krajský soud tuto povinnost správnímu orgánu“.

[22] Nejvyšší správní soud k uvedeným závěrům dále v rozsudku ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 238/2017 – 54 dodal, že „nová skutková tvrzení jsou v řízení u krajského soudu přípustná za předpokladu, že správní orgán porušil svou povinnost zjišťovat stav věci. Avšak využije-li obviněný ze spáchání přestupku svého práva mlčet, nelze extenzivním výkladem uložit správnímu orgánu povinnost „domyslet“ za obviněného všechna myslitelná (i nepravděpodobná) tvrzení a v rozhodnutí se s nimi vypořádat. Správní orgán nedisponuje „nekoněnou fantazií“ a není povinen předvídat a v rozhodnutí vypořádat každou myslitelnou budoucí námitku obviněného z přestupku. Jak správně uvedl i krajský soud ohledně neexistence úplné apelace ve správním soudnictví, je nutno zdůraznit, že soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vnímat jako jakési „odvolací řízení s úplnou apelací“. Tento přezkum je koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivních veřejných práv, který nemůže nabrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy.“

[23] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že proti příkazu magistrátu podal žalobce pouze blanketní odpor bez pozdějšího doplnění, v pokračujícím řízení o přestupku před správním orgánem prvního stupně byl žalobce zcela nečinný, přičemž se nedostavil ani na nařízené ústní jednání, k němuž byl řádně předvolán, stejně jako odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí bylo pouze blanketní bez doplnění odvolacích důvodů. V tomto kontextu procesní pasivity stěžovatele v řízení před správními orgány je proto třeba nahlížet na jeho později před krajským soudem uplatněné námitky, když správní orgány neměly příležitost se s nimi vypořádat, neboť jim nebyly stěžovatelem předestřeny. Přitom skutečnosti podstatné pro závěr, zda byla naplněna

skutková podstata přestupku, byly správními orgány zjištěny a hodnoceny; správní orgány nemohly předvídat, čím by jejich závěr mohl být zpochybněn. Proto také nároky kladené na odůvodnění nyní stěžovatelem napadaných postupů a závěrů správních orgánů nemohou být tak vysoké a přísné, jako kdyby stěžovatel tyto své výhrady předložil správnímu orgánu již v průběhu správního řízení a tento se s nimi mohl vypořádat v rámci svého rozhodnutí.

[24] Nejvyšší správní soud se dále zabýval konkrétními námitkami stěžovatele, které vznesl v podané kasační stížnosti.

[25] V první kasační námitce popsané v bodě 13 tohoto rozhodnutí stěžovatel tvrdil, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku uložení sankce v rozporu se zásadou zákazu dvojího přičítání téže skutečnosti. K této otázce se Nejvyšší správní soud již vyjádřil ve skutkově velmi obdobném případě v rozsudku ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 238/2017 – 54, když rozhodl, že se *“nejedná o dvojí přičítání, pokud správní orgán vzal v úvahu při stanovení výše pokuty, jak výrazně byla překročena povolená rychlost. Předmětné ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu zakládá přestupek při překročení rychlosti mimo obec o méně než 30 km/hod. Je zřejmé, že je závažnější přestupek spočívající v překročení rychlosti o 29 km než o např. 1 km. I z toho důvodu bylo stanoveno rozmezí pokuty od 1 500 do 2 500 Kč. Odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu z 28. 2. 2017, č. j. 5 As 280/2016-23, není správný, neboť se jednalo o obsahově odlišnou situaci, kdy správní orgán prvního stupně považoval za přítěžující okolnost, že řidič překročil povolenou rychlost v obci, byť se jednalo o součást zákonné skutkové podstaty. Zákon tedy ukládal stejnou pokutu za překročení rychlosti ať už v obci nebo mimo obec, ale rozdíl byl v rozsahu překročení rychlosti v obci či mimo obec.”* (zvýraznění doplněno). Dále Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 6 As 301/2016 - 36, uvedl, že *„se stěžovatelkou se lze shodnout na tom, že s ohledem na zásadu zákazu dvojího přičítání nelze k okolnosti, která tvoří zákonný znak skutkové podstaty správního deliktu, přiblížnout jako k okolnosti polehčující či přítěžující v úvaze při ukládání sankce. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 6. 10. 2016, č. j. 2 As 161/2016 - 52, rušil právě z tohoto důvodu napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost v části týkající se odůvodnění výše sankce. V citovaném případě bylo jako přítěžující skutečnost shledáno to, že se přestupek stal v obci, což bylo součástí zákonné skutkové podstaty předmětného přestupku. O takový případ se ale nyní nejednalo. V nyní posuzovaném případě je z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí zřejmé, že správní orgán přiblížil k závažnosti přestupku a okolnostem, za nichž byl spáchán, které spatřoval v tom, že se jednalo o frekventovanou komunikaci a změřená rychlost se blížila rychlosti, kdy jsou udělovány sankce zákazu činnosti. Správní orgán tak postupoval zcela v souladu s textem zákona o přestupcích.”* (zvýraznění doplněno).

[26] Nejvyšší správní soud proto k této námitce stěžovatele shrnuje, že jeho právní názor není správný. Totožná situace byla v judikatuře Nejvyššího správního soudu již vyřešena tak, že zohlednění míry překročení nejvyšší přípustné rychlosti v rámci individualizace uložené sankce (ve smyslu § 12 odst. 1 zákona o přestupcích) není porušením zásady zakazující dvojí přičítání téže skutečnosti k tíži pachatele. Odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2016, č. j. 2 As 161/2016 – 52, není stejně jako ve výše citovaném rozhodnutí přílehlavý, neboť se věnuje jinému skutkovému stavu, kdy za přítěžující okolnost byla shledána skutečnost, že pachatel překročil povolenou rychlost v obci, což však bylo samo zákonným znakem předmětné skutkové podstaty přestupku. Z tohoto důvodu považoval Nejvyšší správní soud tuto námitku stěžovatele za nedůvodnou.

[27] V druhé kasační námitce popsané v bodě 14 tohoto rozhodnutí stěžovatel tvrdil, že ve večerních hodinách je provoz nižší, a tedy tato skutečnost měla být posouzena spíše jako okolnost polehčující, nikoliv přítěžující. Nejvyšší soud k tomu uvádí, že tvrzení ohledně dostatku světla (stejně jako v kasační stížnosti připojenou tabulku západu slunce) stěžovatel neuvedl a ani nezmínil v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. S ohledem na ustanovení § 109 odst. 5 s. ř. s. však *„ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí,*

pokračování

Nejvyšší správní soud nepřiblíží“. Nadto je třeba poznamenat, že dostatek či nedostatek světla není v této věci vůbec spornou otázkou, neboť správní orgán prvního stupně, jak následně aproboval i krajský soud, shledal spáchání přestupku ve večerní hodině za přitěžující okolnost nikoliv z důvodu nedostatku světla, ale protože stěžovatel spáchal přestupek na ulici, „*po které jsou vedeny linky městské hromadné dopravy, a kde se i v tuto dobu předpokládá nezanedbatelná frekvence ostatních účastníků silničního provozu, včetně chodců*“. Je třeba přisvědčit stěžovateli, že odůvodnění správního orgánu, pro jaké důvody, okolnosti a souvislosti považoval spáchání přestupku v čase kolem 19. hodiny večerní za přitěžující okolnost, je poměrně strohé a ne zcela přesvědčivé. Správnímu orgánu je ovšem třeba dát za pravdu, že i v tuto hodinu je v místě, jako je ulice, po níž vedou linky MHD ve statutárním městě o počtu cca 170 000 obyvatel, možné na základě prosté lidské zkušenosti rozumně předpokládat zvýšený pohyb osob. Za stěžovatelem spáchaný přestupek lze dle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu uložit pokutu od 1500 Kč do 2500 Kč. Správní orgán stěžovateli po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil pokutu ve výši 2000 Kč, tedy uprostřed limitu, který měl k dispozici pro správní uvážení. Vzhledem ke skutečnosti, že za přitěžující okolnosti správní orgán hodnotil (právě kromě spáchání přestupku ve večerní hodině) také jeho vyšší závažnost z důvodu vyššího překročení dovolené rychlosti a recidivu stěžovatele, nepovažuje Nejvyšší správní soud uloženou pokutu za nepřiměřeně vysokou i bez přihlídnutí k nyní posuzované okolnosti večerní hodiny.

[28] S ohledem na skutečnost, že se v případě nedostatečného odůvodnění této přitěžující okolnosti jedná pouze o dílčí a zanedbatelný nedostatek odůvodnění celého jinak komplexního a se zákonem souladného rozhodnutí, který navíc nemohl mít žádný významný vliv na výši uložené sankce, hodnotí Nejvyšší správní soud tento nedostatek rozhodnutí prvostupňového správního orgánu jako překlenutelný. Z tohoto důvodu považoval Nejvyšší správní soud tuto námitku stěžovatele za nedůvodnou.

[29] Ve třetí kasační námitce popsané v bodě 15 tohoto rozhodnutí stěžovatel tvrdil, že správní orgán neprokázal spáchání přestupku ve formě zavinění nedbalosti vědomé, což je takovou vadou, pro kterou bylo nutné správní rozhodnutí zrušit, neboť jednak nebylo prokázáno naplnění znaků skutkové podstaty, a zároveň tato vada mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, jakož i na výrok o sankci. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 238/2017 – 54, uvedl, že „*se neztotožnil s názorem stěžovatele, že by bylo nepřezkoumatelné rozhodnutí magistrátu v části o vědomé nedbalosti stěžovatele. Rozhodnutí sice je v tomto směru dosti kusé, avšak z odůvodnění, ve kterém je konstatováno, že obviněný řídil osobní vozidlo mimo obec v místě, kde byla nejvyšší povolená rychlost 90 km/hod, a dosáhl rychlosti 107 km/hod (po odečtení odchylky 4 km), tj. o 17 km vyšší, lze implicitně dovodit, že stěžovatel si musel být vědom tohoto dosti výrazného překročení rychlosti, a to téměř o 19 % (NSS dodává, že kdyby si stěžovatel nebyl vědom v uvedené situaci překročení rychlosti, patrně by nesplňoval ani kritéria pro obdržení řídičského oprávnění)*“ (zvýraznění doplněno). K otázce zavinění z nedbalosti se Nejvyšší správní soud vyjádřil dále v rozsudku ze dne 27. 9. 2017, č. j. 1 As 252/2016 – 48, když konstatoval, že „*kritériem (zavinění z nedbalosti) je zachování potřebné míry opatrnosti pachatelem, přičemž je třeba zohlednit objektivní a subjektivní hledisko. Objektivní kritérium vyplývá v daném případě z předpisů o pravidlech provozu na pozemních komunikacích. Jedná-li se o hledisko subjektivní, je zřejmé, že z pachatelových zkušeností (řídičské oprávnění od roku 1990) a znalostí (požadované znalosti na získání řídičského oprávnění) vyplývá, že byl schopen vynaložit potřebnou míru opatrnosti v konkrétním případě. ... Vzhledem k jednání, jebož se dopustil, tedy překročení rychlosti při řízení motorového vozidla, si musel být vědom možného obrožení zákonem chráněných zájmů, jako je ochrana života, zdraví či majetku účastníků dopravního provozu. V tomto případě tak zmíněné obecné zákonné konstatování, že postačuje zavinění z nedbalosti, považuje kasační soud ze strany správního orgánu za dostačující. Stěžovatel nevyvolal žádnou pochybnost ohledně zavinění, přičemž vzhledem k jednání, kterým došlo k přestupku, bylo možné konstatovat nedbalostní zavinění bez bližšího odůvodnění“* (zvýraznění doplněno).

[30] Vědomá nedbalost je v ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích definována tak, že „pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí“.

[31] Jestliže se pachatel dopustí přestupku, který spočívá v překročení nejvyšší dovolené rychlosti významným způsobem, lze za běžných okolností obvykle implicitně dovodit, že si na základě svých zkušeností řidiče motorového vozidla a znalostí, jež musel nutně nabýt pro získání řídičského oprávnění, musel být jako účastník silničního provozu vědom, že tímto svým jednáním ohrožuje zájmy chráněné zákonem, jako je ochrana života, zdraví či majetku účastníků silničního provozu. V tomto případě tak dle Nejvyššího správního soudu zpravidla nepůjde o nevědomou nedbalost (kdy pachatel neví, že ohrožuje chráněný zájem, ale vědět to má), neboť na základě zkušenosti řidiče lze u pachatele důvodně předpokládat (a vyžadovat) schopnost rozpoznat protiprávní jednání ohrožující účastníky silničního provozu; tedy jde o zavinění úmyslné či vědomě nedbalostní.

[32] Nejvyšší správní soud za situace, kdy je bezpečně a bez důvodných pochybností zjištěn skutkový stav věci, považuje v případě spáchání přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti za dostatečné implicitní dovození zavinění ve formě minimálně vědomé nedbalosti. Z tohoto důvodu považoval Nejvyšší správní soud tuto námitku stěžovatele za nedůvodnou.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[33] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené závěry zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., věty poslední.

[34] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl v tomto kasačním řízení úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost. Proto soud vyslovil, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalobci ji nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2018

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu